

Tweede Kamer der Staten Generaal
Commissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Woordvoerders Preventie

(verzonden per mail)

Woerden, 10 maart 2022

Onderwerp : Input KHN voor commissiedebat leefstijlpreventie
Onze ref : UC22023/DB/HK/NB/QH-Iris
Contact : alcohol/roken - Querine Hoejenbos (q.hoejenbos@khn.nl),
overgewicht/gehoorschade - Nicolette Barkhof (n.barkhof@khn.nl)

Geachte woordvoerders,

Op de agenda van uw Commissie VWS staat op 24 maart aanstaande een commissiedebat gepland over leefstijlpreventie met staatssecretaris Van Ooijen. Met oog op uw voorbereiding voor dit debat informeert Koninklijke Horeca Nederland (KHN) u graag over een aantal concrete punten die wat ons betreft aandacht behoeven.

De impact van de coronacrisis op 'horeca-acties' uit het Preventieakkoord

Corona en de coronamaatregelen hadden en hebben enorme impact op de horeca en de nightlifesector. Bijna twee jaar lang hebben horecagelegenheden te maken gehad met ingrijpende corona-maatregelen waardoor zij sterk beperkt zijn geweest in hun vrijheid van ondernemen. Eet- en drinkgelegenheden hebben in een periode van twee jaar te maken gehad met in totaal ongeveer 11 maanden lockdown en in de periodes tussendoor golden er vrijwel altijd beperkende maatregelen. Club- en discotheekbezoek, evenementen en festivals waren bijna twee jaar helemaal niet mogelijk. De omzetterugval in 2020 als ook in 2021 was dan ook groot. De steunmaatregelen waren en zijn zeer welkom, maar dekten en dekken per definitie niet alle daadwerkelijke kosten. Nu de horeca weer volledig open is (m.u.v. binnenevenementen met meer dan 500 personen, ongeplacéerd, daarvoor geldt nog 1G), hebben onze leden het nog steeds zwaar. Ondernemers hebben enorme schulden opgebouwd die moeten worden afbetaald, de eigen vermogenspositie voor de meeste bedrijven is dramatisch verslechterd. Het inkomend toerisme van buiten de EU ligt nog vrijwel stil en de zakelijke markt (vergaderingen, beurzen en congressen) is nog lang niet op het niveau van 2019. Kortom, volledig herstel zal niet dit jaar zijn gerealiseerd. Dat zal nog jaren in beslag nemen.

De Coronacrisis heeft ook consequenties voor de KHN acties uit het Nationaal Preventie Akkoord (NPA), zoals te lezen in de voortgangsrapportage over 2020 (agendapunt 17). De afgelopen twee jaar hebben ondernemers hard gewerkt om het hoofd boven water te houden en stond alles in het teken van Corona. Ondernemers hebben lange tijd behoefte gehad aan stabiliteit, focus, perspectief en vertrouwen in de toekomst om te werken aan het herstel van hun bedrijven. We merken dat het hoofd van ondernemers lange tijd stond naar "hoe overleef ik als

www.khn.nl

Koninklijke Horeca Nederland
Postbus 566
3440 AN Woerden
Wipmolenlaan 1
3447 GJ Woerden

T 0348 489 489
F 0348 489 400
info@khn.nl

ondernemer financieel de coronacrisis en de coronamaatregelen?” en nog steeds is dit niet voorbij. Zodra de rust bij de horecaondernemers is weergekeerd, zullen we met de acties uit het NPA weer aan de slag gaan. We verwachten dat dit halverwege 2022 het geval zal kunnen zijn.

Bijschrijfverplichting leidinggevenden op Alcoholwetvergunning

Afgelopen december heeft een schriftelijke ronde plaatsgevonden over Tabaks- en alcoholontmoediging. Het Verslag hiervan is nummer 32 op de agenda van het aankomende debat. Onderdeel van dit schriftelijk overleg was een brief van staatssecretaris Blokhuis d.d. 9 november 2021 met zijn reactie op het onderzoek naar de doelmatigheid van bijschrijven van dagleidinggevenden (dus niet-eigenaren) op de Alcoholwetvergunning (punt 9). Op basis van de reactie van staatssecretaris van Ooijen in het verslag van de schriftelijke ronde, maakt KHN zich grote zorgen dat er verkeerde beleidsconclusies worden verbonden aan de uitkomsten van het onderzoek, waardoor het aangenomen amendement niet wordt uitgevoerd.

Tijdens het wetgevingstraject van de Alcoholwet in 2020 is met brede steun van uw Kamer een VVD-amendement (Bolkestein, nr 42) aangenomen. Hiermee wordt de verplichte bijschrijving van dag-leidinggevenden op het aanhangsel van de Alcoholvergunning geschrapt. Dit zou voor een flinke (administratieve en financiële) lastenverlichting voor horecaondernemers zorgen, omdat voor elke bijschrijving hoge leges-kosten betaald moeten worden aan gemeenten. Het amendement is destijds gecombineerd met een gezamenlijke motie van VVD en D66 om onderzoek te doen naar de doelmatigheid van de bijschrijfplicht. Het aangenomen amendement treedt pas in werking wanneer het onderzoek is afgerond en er (eventueel) naar aanleiding van dat onderzoek een AMvB is opgesteld.

Afgelopen november is het onderzoeksrapport naar de Kamer gestuurd. Een belangrijke conclusie uit het onderzoek is dat “er onvoldoende cijfers en onderzoeken zijn over ondermijning, criminaliteit en onzedelijk gedrag om eventuele differentiatie in de verplichte bijschrijving mee te onderbouwen.” In de begeleidende brief van staatssecretaris Blokhuis concludeert hij dat het onderzoek daarmee geen grond biedt voor uitbreiding van de bijschrijfplicht voor andere categorieën medewerkers. Desondanks was Blokhuis op dat moment niet van plan om de bijschrijfverplichting voor dagleidinggevenden te laten vervallen en daarmee het aangenomen amendement verder uit te voeren.

Over deze gang van zaken zijn vervolgens door verschillende fracties terecht vragen gesteld in de schriftelijke ronde. In het Verslag doet staatssecretaris Van Ooijen er nu nog een schepje bovenop door te stellen dat het schrappen van de bijschrijfplicht “onwenselijk” is, omdat er “wel signalen zijn dat ondermijning plaats kan vinden binnen horecabedrijven.” Waar komen deze ‘signalen’ dan vandaan? Het onderzoek van Sira heeft namelijk juist geconcludeerd dat er onvoldoende cijfers zijn of gegevens worden bijgehouden door gemeenten om de samenhang tussen de bijschrijfplicht en ondermijning te onderbouwen. Bovendien koppelt de staatssecretaris in zijn beantwoording de bijschrijving van leidinggevenden onterecht aan de eisen van het diploma sociale hygiëne. Een leidinggevende is verplicht een diploma sociale hygiëne te behalen en ingeschreven te staan in het openbare register om, zoals Van Ooijen ook aangeeft, er toezicht op te houden dat alcohol “op een verantwoorde manier en in een veilige omgeving wordt verstrekt.” Dat is de nadrukkelijke rol van het register sociale hygiëne, maar heeft niets van doen met de verplichte bijschrijving. Het toont juist aan dat de bijschrijving geen toegevoegde waarde

heeft en alleen maar administratieve rompslomp met zich meebrengt, omdat het register eenvoudig toegankelijk is voor de handhavers. Hiermee is dus meteen duidelijk wie in een horecazaak de leidinggevende op de werkvloer is én dat diegene het juiste diploma in handen heeft om verantwoord alcohol te kunnen schenken.

De consequentie van het niet uitvoeren van het amendement is dat de horeca- en slijterijsector dit jaar miljoenen euro's extra regeldrukkosten zullen moeten maken. Naar schatting ruim €13 miljoen per jaar!

Om onnodige extra lasten voor de horeca te voorkomen achten we het belangrijk dat de beleidsconclusie van de staatssecretaris wordt gecorrigeerd en dat uitvoering wordt gegeven aan het aangenomen amendement om de bijschrijfverplichting voor dagleidinggevenden te schrappen. Daarom verzoekt KHN u om bovenstaande zorgen over de uitvoering van het amendement mee te nemen in uw voorbereidingen voor het debat.

Stijgende lijn in naleving leeftijdsgrens alcohol in horeca

Uit het jaarlijkse onderzoek naar de naleving van de leeftijdsgrens bij alcoholverkoop (agendapunt 1) blijkt dat het gewogen totale nalevingscijfer 38.0% is. Hoewel bij dit gemiddelde weinig verschil zichtbaar is met de cijfers van 2018 doen horecagelegenheden en cafetaria's het wel significant beter in 2020. De nalevingscijfers van cafetaria's (die een aparte categorie zijn bij het nalevingsonderzoek) zijn verbeterd van 20.7% in 2018 naar 29.8% in 2020. En voor overige horecagelegenheden gingen de percentages omhoog van 17.5% in 2018 naar 29% in 2020. Deze nalevingscijfers zijn een stap in de goede richting, maar we zijn er dus nog niet. Het is duidelijk dat naleving structurele aandacht behoeft.

Daarom hopen we ook dat we in de tweede helft van 2022 bij normale horeca-exploitatie de KHN NIX18-pilots weer verder kunnen uitrollen. En met de invoering van de Alcoholwet zijn regels verscherpt voor online verkoop van alcohol én is wederverstrekking van alcohol aan minderjarigen strafbaar gesteld. Iets waar KHN al jaren voorstander van is. Ook hierdoor versterken we de norm dat je aan minderjarigen geen alcohol geeft of verkoopt. Deze nieuwe regels zijn inmiddels ook toegevoegd aan de gratis e-learning over verantwoord alcohol schenken die vanuit het NPA is ontwikkeld.

Akkoord verbetering productsamenstelling (AVP)

Het voedingsaanbod voor de consument verbeteren, daar draaide het om in het Akkoord Verbetering Productsamenstelling (AVP) (agendapunt 10). Ook KHN heeft daar de afgelopen jaren aan bijgedragen. Zo heeft KHN haar leden gestimuleerd om minder zout te gebruiken door i.s.m. de Nierstichting mooie initiatieven te ontwikkelen. Zoals 'De lekkerste wedstrijd wintersoep of stampot met minder zout' of de Nierstichting Restaurant Drie Daagse waarbij de focus ligt op gerechten met pure smaken, verse ingrediënten en minder zout. In samenwerking met DutchCuisine (DC) heeft KHN inspiratiesessies voor haar leden georganiseerd met groenten in de hoofdrol. Daarnaast zijn er met de seizoenen mee de DC impact menu's gelanceerd. Als inspiratiebron voor ondernemers om te koken met minder vlees en meer groenten en producten van het seizoen. Zie ook de infographic met de resultaten bij de kamerbrief 'Afsluiting Akkoord Verbetering Productsamenstelling'.

Rookvrije terrassen

In de brief van staatssecretaris Blokhuis van 9 juli 2021 (agendapunt 20) staat geschreven dat eventuele vervolgstappen op het gebied van rookvrije terrassen door het nieuwe kabinet bekeken moeten worden.

In het NPA heeft KHN als actie opgenomen dat zij horecaondernemers gaat stimuleren om (een deel van) hun terras rookvrij te maken. De ondernemer bepaalt uiteindelijk zelf wat hij doet. In 2018 en 2019 heeft KHN dit onderwerp onder de aandacht van haar leden gebracht en de media hierover opgezocht. Echter in 2020 en 2021 is vanuit KHN in verband met de coronacrisis geen inzet meer gepleegd op de rookvrije terrassen. Wel merken we dat steeds meer ondernemers kiezen voor de maatschappelijke trend van een deels of geheel rookvrij terras. De ontwikkelingen in de sector zelf staan dus bepaald niet stil en het is goed dat individuele ondernemers met het huidige beleid zelf de keuze kunnen maken welk rookbeleid zij willen voeren op hun terras. Aanvullend geeft KHN aan dat eventuele regelgeving die de terrassen rookvrij zou maken, nog los van de vraag welke bijdrage een rookverbod op een terras zou leveren aan het terugdringen van roken in zijn algemeenheid, in de komende jaren zeer ongelukkig zou zijn in verband met het economisch herstel van de horecasector.

Preventie gehoorschade

Het doel van het huidige convenant 'Preventie gehoorschade' (agendapunt 27) is om bezoekers van muzieklocaties op een voor het gehoor veilige manier van de muziek te kunnen laten genieten. KHN kan zich helemaal in deze doelstelling vinden. Als er eenmaal gehoorschade is ontstaan, is deze niet meer te genezen. Dus preventie is belangrijk.

Echter, KHN is geen voorstander van extra administratieve lasten. Vanuit het Activiteitenbesluit moeten horecaondernemers akoestische rapporten laten opstellen als ze versterkte muziek willen draaien. Uit deze rapporten blijkt dat 90% van de horecaondernemers voldoet aan de maximale geluidsnorm van 102dB over 15 minuten. Wij hebben geen enkele aanleiding om te veronderstellen dat de normen die uit de akoestische rapporten voortvloeien in de praktijk niet worden nageleefd. KHN ziet geen meerwaarde om bij het convenant 'preventie gehoorschade' aan te sluiten omdat hier een monitoring systeem wordt gevraagd wat aanzienlijke extra kosten en een extra administratieve last met zich mee gaat brengen die niet in verhouding staat met het beoogde resultaat.

Tot slot

De impact van de coronacrisis en de door de overheid opgelegde maatregelen hebben in 2020, 2021 en begin 2022 een enorme impact op de horeca gehad. Dit heeft gevolgen gehad voor de acties uit het NPA. Het hoofd van ondernemers stond naar andere zaken. Toch zien we ook in corona tijd dat bedrijven juist de tijd hebben genomen om eens goed naar de menukaart te kijken, hoe deze gezonder en duurzamer te maken. Verdere inzet vanuit onze sector op NPA-acties verwachten wij pas weer halverwege 2022 op te kunnen pakken. Het is daarom ook nog te vroeg om aanvullende maatregelen te nemen en acties binnen het NPA uit te breiden, zoals sommige experts in een RIVM-onderzoek uit april 2021 hebben voorgesteld. Er is nu dus juist meer tijd nodig om de acties vanuit het NPA uit te rollen, de resultaten te monitoren en niet te snel conclusies te trekken. Dit is ook van belang om draagvlak te behouden bij alle partijen die

de doestellingen van het NPA hebben ondertekend. En dat doen we niet door telkens de spelregels aan te passen terwijl het spel wordt gespeeld.

Uiteraard zijn we altijd bereid om bovenstaande punten verder toe te lichten. We wensen u een goed debat toe.

Met vriendelijke groet,
Koninklijke Horeca Nederland

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "D. Beljaarts", written over two horizontal blue lines.

D.S. Beljaarts
Algemeen directeur